

การเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานร่วมกับโซเชียลมีเดียกับการพัฒนาศิลปะการเขียน เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Project- Based Learning with Social Media and the Art of Writing for Advertising and
Public Relations Development of Thai for Communication Students, Faculty of
Humanities and Social Science, Phuket Rajabhat University

วรพงศ์ ไชยฤกษ์
Worapong Chairerk

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Department of Thai, Faculty of Humanities and Social Science, Phuket Rajabhat University

Corresponding author, E-mail: worapong.c@pkru.ac.th, โทร. 084-3788995

วันที่ส่งบทความ 14 มีนาคม 2561 วันที่แก้ไขครั้งสุดท้าย 7 พฤษภาคม 2561

วันที่ตอบรับบทความ 14 พฤษภาคม 2561 วันที่เผยแพร่ออนไลน์ 2 มกราคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์และ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ด้วยการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานร่วมกับโซเชียลมีเดียกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 22 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง คือเลือกเฉพาะนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือวิจัยคือ (1) แบบสำรวจข้อบกพร่องด้านการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (2) แบบประเมินการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (3) แบบประเมินตนเองด้านศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (4) แบบประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 5 ด้านโดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ (1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการถอดความ จากนั้นก็จะนำมาแยกตามประเด็น และหาประเด็นสำคัญของข้อมูลตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา (2) ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายประกอบตาราง

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาด้วยการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานร่วมกับโซเชียลมีเดียมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ผลงานการเขียนครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56 ครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74 โดยคะแนนเฉลี่ยที่พัฒนาขึ้นจากครั้งที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 32 และ ครั้งที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยที่พัฒนาขึ้นจากครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 26 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของการพัฒนาระหว่างครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3

พบว่ามีความเห็นที่พัฒนาขึ้นคิดเป็นร้อยละ 67 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาพบว่า หลังได้รับการสอนแบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเชียลมีเดีย ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ครบตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน โซเชียลมีเดีย การเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

Abstract

This study aimed at developing students' art of writing for Advertising and Public Relations and proving the effectiveness of the use of project-based learning with social media in enhancing the characteristics of students according to the Thai Qualification Framework for Higher Education of students from Thai for Communication program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University. Twenty-two students from the third year taking part in the study were selected using the purposive sampling techniques whereby only those enrolled in the Writing for Advertising and Public Relations subject in the second semester of the academic year 2016 were targeted. The research instruments employed were as follows: Weakness Assessment Scheme for Writing for Advertising and Public Relations, Writing for Advertising and Public Relations Assessment Framework, Self-evaluation of Art of Writing for Advertising and Public Relations, and Characteristic Assessment According to the Thai Qualification Framework for Higher Education. Qualitative data were analyzed using Segmentation and Parsing for main themes, while quantitative data were analyzed through the use of means and percentages.

Overall, the researcher found the significant improvement in students' writing performance after being engaged in the project-based learning method in their writing course. On the whole, the average score of the first writing task was at 11, counted for 56 percent. The average scores for the second and the third writing task jumped to 15 (74 percent) and 19 (93 percent), respectively. The comparison of the average score of the first and that of the third writing task showed that students' writing skills significantly improved by 67 percent. With the effectiveness of the use of task-based learning method, the results revealed positive improvement on all five characteristics namely ethical and moral development, knowledge, cognitive skills, Interpersonal skills and responsibility, and Analytical and communication skills.

Keywords: Project- Based Learning, Social media, Writing for Advertising and Public Relations

บทนำ

การเขียนเป็นการสื่อสารที่สำคัญทางหนึ่งของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ในยุคสารสนเทศ (Information Society) การเขียนก็ได้ลดความสำคัญลงไป ไม่ว่าความก้าวหน้าของเทคโนโลยีจะงอกงามไปมากน้อยเพียงใด การเขียนก็ยังต้องใช้ควบคู่กับเทคโนโลยีทุกชนิด ข้อมูลข่าวสารในแขนงต่างๆ จำนวนมาก ต้องอาศัยการเผยแพร่ในรูปแบบของการเขียน ซึ่งการสื่อสารด้วยการเขียนจะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการใช้ภาษา ฉะนั้นการเขียนจึงเป็นศิลปะที่ต้องอาศัยการสั่งสมประสบการณ์ การเรียนรู้และการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพราะงานเขียนทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นบันเทิงคดีหรือสารคดีล้วนต้องมีศิลปะการใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติให้เหมาะสมสอดคล้องทั้งฝ่ายผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ผ่านศิลปะการสร้างสรรค้อยู่คำ ข้อความ เพื่อใช้สื่ออารมณ์และความคิดของผู้เขียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ศิลปะการสร้างสรรค้อยู่คำหรือข้อความเหล่านี้เรียกว่า "ศิลปะการใช้ภาษา"

รายวิชา "การเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์" เป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาการใช้ภาษาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นรายวิชาที่มีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้หลักการเขียน และศิลปะการใช้ภาษาในสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ ที่ใช้ในงานธุรกิจ และงานอื่นๆ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการฝึกเขียนโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ดังนั้นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว ผู้สอนต้องวางแผนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติมากที่สุด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่วางไว้ข้างต้น จากการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมกับรายวิชานี้ เพราะเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และทักษะผ่านการทำงานที่มีการค้นคว้าและใช้ความรู้ในชีวิตจริง โดยมีตัวผลงานที่แสดงให้เห็นศักยภาพจากการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยโครงงานจะถูกขับเคลื่อนโดยมีปัญหากำหนดกรอบการเรียนรู้และนำผู้เรียนไปสู่การแก้ปัญหาที่ท้าทาย โดยมีผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้กับทักษะการคิดขั้นสูงเข้าสู่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง

การนำการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนถือได้ว่าไม่ใช่เรื่องใหม่ในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามในทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการนำมาใช้โดยได้ค่อยๆ พัฒนาจนได้รับการยอมรับเป็นกลวิธีการสอนอย่างเป็นทางการ ซึ่งการเรียนรู้ด้วยโครงงานจะเป็นไปตามความสนใจของผู้เรียน การออกแบบโครงงานที่ดีจะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้นและใช้ทักษะการคิดขั้นสูง (Thomas, 2000) จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในต่างประเทศ พบว่ามีผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นที่รับรองว่าการเรียนรู้ด้วยโครงงานจะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ลดการขาดเรียนเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (Thomas, 2000) เพิ่มทักษะในการเรียนรู้แบบร่วมมือและช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (George Lucas Educational Foundation, 2001) ให้โอกาสที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีการปรับใช้กลยุทธ์เพื่อรองรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Railisback, 2002) ในขณะเดียวกันนักวิชาการไทยก็ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นฐานด้วยเช่นกัน เพื่อประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทย ผลการศึกษาพบว่าการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เป็นการสร้างความรู้ที่เป็นรูปธรรมแก่ผู้เรียนโดยอาศัยพลังความรู้ของตัวผู้เรียนเอง และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมา ก็จะเสมือนเป็นการสร้างความรู้ขึ้นในตัวเอง ความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้มีความหมายต่อผู้เรียนมาก เพราะจะเป็นความรู้ที่อยู่คงทน ไม่ลืมง่าย ขณะเดียวกันสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้ดี นอกจากนั้นความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้

ยังจะเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด (ทิตนา แคมมณี, 2547) ในขณะที่ สมร เจนจิจจะ (2546) ได้ทดลองจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐานเพื่อพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการสอนภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนพบว่า หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผู้เรียนมีระดับการพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาไทยสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ 30.40 และมีผลการประเมินสภาพจริงจากระดับคุณภาพของการทำโครงงาน อยู่ในระดับดีมาก จำนวนร้อยละ 13.40 อยู่ในระดับดีร้อยละ 43.49 ในขณะที่ระดับดีพอใช้เพียง 30.43 และระดับพอใช้เพียง 13.04

จากการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึงระดับความลึกของการเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมีระดับที่ลึกกว่า การเรียนรู้โดยทั่วไป นอกจากนี้ การศึกษาของ รุ่งโรจน์ แก้วอุไร และศรีณยู หมื่นเดช (2557) พบว่า การเรียนรู้แบบโครงงานยังเป็นการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับการเรียนในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติตามความสนใจของผู้เรียน สามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการ จัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย เครื่องมือตัวหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานคือ โซเชียลมีเดีย (Social Media) การเรียนแบบโครงงานร่วมกับโซเชียลมีเดียจะเริ่มจากการ เตรียมความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนเลือกปัญหาที่จะศึกษาหรือพัฒนา โดยมีผู้สอนเป็นผู้จุดประกายและให้คำปรึกษา ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันวางแผนการทำโครงงานในรูปแบบของแผนปฏิบัติการหรือเค้าโครงโครงการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขตการศึกษา และวิธีการศึกษา ศึกษาหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ลงมือปฏิบัติตามแผน โดยเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม เขียนรายงาน เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ และ ประเมินโครงงาน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนผู้เรียนสามารถเลือกใช้โซเชียลมีเดียที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนในยุคใหม่ การเรียนแบบโครงงานร่วมกับโซเชียลมีเดียจะช่วยพัฒนาสมรรถนะและทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน โดยเล็งเห็นว่าการสอนยุคใหม่ต้องมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับยุคสมัย รวมถึงวิธีการสอนก็ต้องเปลี่ยนไปเป็นรูปแบบที่เน้นพัฒนาทักษะมากกว่าความรู้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศิลปะการเขียนภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเชียลมีเดียโดยได้ใช้กรณีศึกษาของรายวิชาการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เนื่องจากเป็นรายวิชาที่ **ผู้วิจัย** รับผิดชอบสอนทั้งกระบวนวิชา โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำไปสู่การพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในท้ายที่สุด

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเชียลมีเดีย

วรวงศ์ ไชยฤกษ์. (2563). การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดียกับการพัฒนาศิลปะการเขียน เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต*, 14(1), 109-123.

2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเดียว โดยการวัดก่อนและหลังการทดลองหลายครั้ง (one group, pretest-posttest design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2559 จำนวน 112 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 22 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือเจาะจงเลือกเฉพาะนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการพัฒนาศิลปะเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของนักศึกษา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในรายวิชาการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ หลักสูตรภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ปรับปรุงปี 2555 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตประกอบด้วย

1. การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ในสื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย การเขียนข่าวแจก และการเขียนคำบรรยายประกอบภาพข่าวและการถ่ายภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์

2. การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ในสื่อวิทยุกระจายเสียง ประกอบด้วย การเขียนข่าวทางสื่อวิทยุกระจายเสียง และการเขียนข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์ในสื่อวิทยุกระจายเสียง

3. การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ในสื่อวิทยุโทรทัศน์ ประกอบด้วย การเขียนข่าวทางสื่อวิทยุโทรทัศน์และการเขียนข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์ในสื่อวิทยุโทรทัศน์

4. การเขียนบทโฆษณาเพื่อการค้าและโฆษณารณรงค์เพื่อสังคม ประกอบด้วย การเขียนบทโฆษณาเพื่อการค้าและการเขียนบทโฆษณารณรงค์เพื่อสังคม

3. ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และวิเคราะห์ผล สรุปผล และอภิปรายผลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมระยะเวลา 1 ปี

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเรียนรู้แบบโครงงาน หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่อยากจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ สิ่งที่สงสัยและอยากรู้คำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจน หรือต้องการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยใช้ทักษะกระบวนการและปัญหาหลาย ๆ ด้าน มีวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนต่อเนื่อง มีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียดแล้วลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาหรือคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดยการเรียนรู้แบบโครงงานในงานวิจัยฉบับนี้จะมุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยการทำโครงงานพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เป็นรายบุคคล

โซเชียลมีเดีย (Social Media) หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ให้คุณค่าทั่วไปส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ สื่อเหล่านี้เป็นของบริษัทต่าง ๆ โดยให้บริการผ่านเว็บไซต์ของตน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) ยูทูบ (Youtube) เว็บไซต์บล็อก (Web Blog) ฯลฯ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

การพัฒนาศิลปะการเขียน หมายถึง การพัฒนาศิลปะในการสื่อสาร โดยใช้สัญลักษณ์ ภาษา ตัวอักษร เป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการในการแสดงออกถึงภูมิปัญญา และความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญาเพื่อทำให้เกิดการสื่อความหมายและสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างกัน โดยศิลปะการเขียนในงานวิจัยฉบับนี้จะมุ่งเน้นศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เท่านั้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของนักศึกษา หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) 2) ด้านความรู้ (Knowledge) 3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสำรวจข้อบกพร่องด้านการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
 2. แบบประเมินการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
 3. แบบประเมินตนเองด้านศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
 4. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 5 ด้าน
- เครื่องมือทั้งหมดผ่านตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (ถุตินันท์ สมุทร์ทัย, 2545) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbrach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) โดยเกณฑ์การหาค่าความเชื่อมั่นกำหนดไว้ 0.80 ขึ้นไป ซึ่งโดยภาพรวมเครื่องมือทั้งหมดมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.80-0.92

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่อง 8 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับโซเซียลมีเดียเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของ รุจโรจน์ แก้วอุไร และศรีณยู หมั่นเดช (2557) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อม

ขั้นเตรียมความพร้อมเป็นขั้นที่ผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการทำโครงงาน รวมถึงทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้สอนจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

ขั้นตอนที่ 2 เลือกปัญหาที่จะศึกษา

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการทำโครงงานพัฒนาศิลปะการเขียนเพราะผู้เรียนต้องสำรวจความสามารถด้านการเขียนของตนเอง โดยการ **แบบสำรวจข้อบกพร่องในการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์** เพื่อจะได้ทราบปัญหาหรือข้อบกพร่องของตัวเอง แล้วจะนำเอาข้อบกพร่องไปสู่การพัฒนาศิลปะการเขียนต่อไป ซึ่งหลังจากที่ผู้เรียนทราบปัญหาหรือข้อบกพร่องของตัวเองแล้ว ผู้เรียนต้องวางแผนพัฒนาศิลปะการเขียน โดยต้องติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนประเภทนั้น ๆ เป็นผู้ให้คำปรึกษาและประเมินความสามารถ ตลอดจนพัฒนาการด้านการเขียนเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของผู้เรียนจนเสร็จสิ้นโครงงาน

ขั้นตอนที่ 3 วางแผนการทำโครงงาน

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องทำงานร่วมกับผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญ เพราะเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องวางแผนการทำโครงงานพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ โดยการเขียนเค้าโครงของโครงงาน ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของโครงงาน สมมติฐานของโครงงาน ขอบเขตการศึกษาของโครงงานวิธีการศึกษา และวิธีการวัดและประเมินผล หลังจากนั้นกำหนดแผนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 ลงมือปฏิบัติตามแผน

ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องทำงานร่วมกับผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญ คือเริ่มพัฒนาศิลปะการเขียนตามแผนที่ได้วางไว้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผล 3 ระยะเวลา 10 สัปดาห์โดยใช้แบบประเมินการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งในแต่ละระยะผู้เรียนต้องกลับมารายงานความคืบหน้าให้ผู้สอนรับทราบ เพื่อตรวจสอบพัฒนาการด้านการเขียนของผู้เรียน จนครบ 3 ครั้ง หลังจากนั้นผู้เรียนสรุปผลการพัฒนาศิลปะการเขียน

ขั้นตอนที่ 5 ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม

เมื่อสรุปผลการพัฒนาศิลปะการเขียน ๆ แล้ว ผู้เรียนจะตรวจสอบเบื้องต้นว่าผลการพัฒนาฯ เป็นไปตามสมมติฐานที่ระบุไว้หรือไม่ ได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอนหรือไม่ ผลการพัฒนาฯ มีประเด็นที่น่าสนใจอย่างไรบ้าง ควรนำประเด็นไหนมาใช้ในการอภิปรายผล และมีข้อมูลใดควรเพิ่มเติมอีกหรือไม่ ผู้เรียนจะใช้คำถามเหล่านี้ในการนำไปสู่ข้อมูลที่ควรเพิ่มเติม และกระตุ้นให้ผู้เรียนดำเนินการค้นหาข้อมูล กระบวนการในขั้นตอนนี้จะย้อนกลับไปทำการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และการสรุปผลใหม่อีกครั้งเพื่อให้ได้ผลการทำโครงงานที่เชื่อถือได้และครอบคลุมวัตถุประสงค์มากที่สุด หลังจากนั้นทำแบบประเมินตนเองด้านศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และอภิปรายผล

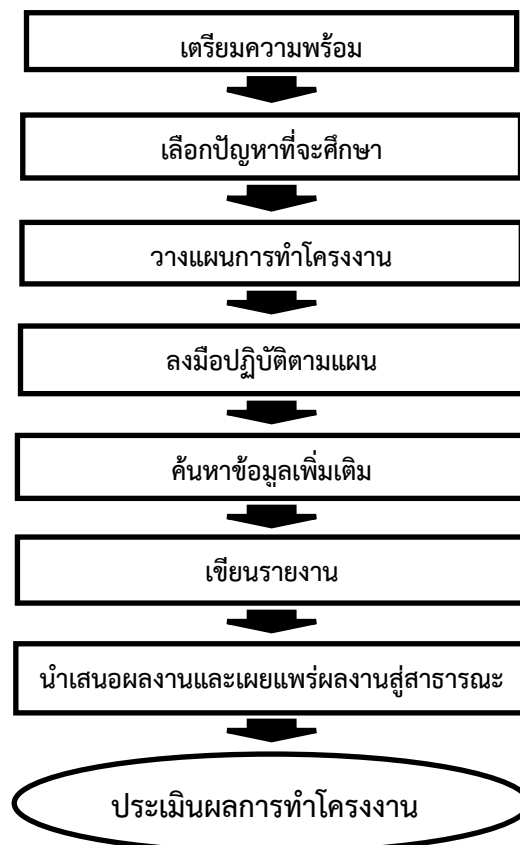
ขั้นตอนที่ 6 เขียนรายงาน

หลังจากที่ผู้เรียนได้สรุปผลและอภิปรายผลเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนนี้ผู้เรียนต้องนำเสนอผลการพัฒนาศิลปะการเขียนฯ ในรูปแบบของรายงาน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงปัญหาและเหตุผลที่ทำโครงงาน วิธีการดำเนินการ และผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 7 นำเสนอผลงานและเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ

เมื่อผู้เรียนดำเนินการจนกระทั่งได้รับคำตอบตามวัตถุประสงค์ของโครงงานแล้ว ผู้เรียนต้องนำเสนอผลงานในชั้นเรียนให้ผู้สอน เพื่อน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ หลังจากนั้นผู้เรียนต้อง “เผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านโซเซียลมีเดีย” โดยการสร้างเว็บไซต์เป็นของตัวเอง เพื่อนำผลงานการพัฒนาศิลปะการเขียนเผยแพร่สู่สาธารณะ ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการทำโครงงานที่เป็นรูปธรรมและใช้ประโยชน์ได้

ขั้นตอนที่ 8 ประเมินผลการทำโครงงาน โดยใช้แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 5 ด้าน โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบโครงงานจะครอบคลุมคุณลักษณะของผู้เรียนต่อผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) 2) ด้านความรู้ (Knowledge) 3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) จากแนวคิดข้างต้นสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) จะแยกตามเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลแต่ละชนิดดังนี้

1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ได้แก่ แบบสำรวจข้อบกพร่องด้านการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และแบบประเมินตนเองด้านศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และแบบประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 5 ด้านผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการถอดความ(Transcribe) จากนั้นก็จะนำมาแยก (Parsed and Segmented) ตามประเด็น และหาแก่นเรื่อง (Theme) ของข้อมูล ตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative) และนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา

2) ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ได้แก่ แบบวัดพัฒนาการด้านศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายประกอบตาราง

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย

จากการศึกษาเพื่อพัฒนาศิลปะการเขียนภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย โดยได้ใช้กรณีศึกษาของรายวิชาการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ซึ่งดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเดียว โดยการวัดก่อนและหลังการทดลองหลายครั้ง (One group, pretest-posttest design) ผลการศึกษารูปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบการพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย

รายละเอียด	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน			ผลการเปรียบเทียบคะแนนการพัฒนา
	คะแนนเต็ม 20 คะแนน			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
ค่าเฉลี่ย	11	15	19	ความแตกต่างของคะแนนการพัฒนาระหว่างครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 67
ร้อยละ	56 %	74 %	93 %	
ร้อยละที่พัฒนา		32 %	26 %	

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผลการพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษา ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดียมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาขึ้นตามลำดับดังนี้ ผลงานการเขียนครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56 ครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74 โดยคะแนนเฉลี่ยที่พัฒนาขึ้นจากครั้งที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 32 และ ครั้งที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยที่พัฒนาขึ้นจากครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 26

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของการพัฒนาระหว่างครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยที่พัฒนาขึ้นคิดเป็นร้อยละ 67

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา รายวิชาการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ หลังได้รับการสอนแบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับไอซีเอ็มดี

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีวินัย เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม ซึ่งประเมินผลจากพฤติกรรมการเข้าเรียน ส่งงาน การเข้าร่วมกิจกรรมการอ้างอิงเอกสาร ค้นคว้าในการทำโครงการ และการสังเกตพฤติกรรมทั่วไปทั้งในและนอกห้องเรียน

2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความรอบรู้ในภาษาและวัฒนธรรม มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในที่นี้หมายถึงความรู้เรื่องการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งประเมินผลจากการเขียนข้อสอบสอบกลางภาคเรียนปลายภาคเรียน ด้วยข้อสอบอัตนัยการตรวจผลงานการฝึกปฏิบัติการเขียนเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และประเมินการทำโครงการพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์

3. ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า สามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อสร้างสรรค์สังคมซึ่งประเมินจากการแสดงความคิดเห็น การอภิปราย การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การฝึกเขียนในชั้นเรียน และทำโครงการพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และจากการสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน โดยใช้ข้อสอบอัตนัยที่การอภิปราย คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ บทโฆษณาและบทประชาสัมพันธ์บางเรื่องที่น่าสนใจ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่มการนำเสนอผลงานเป็นกลุ่มความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายผลการทำกิจกรรมกลุ่มและการทำโครงการ และการประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้น

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Communication, Information Literacy and Information Technology Skills) หมายถึง การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความสามารถใช้ภาษาไทยในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพประเมินจากทักษะการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทักษะการเขียน ทักษะการติดต่อประสานงาน และทักษะการอภิปรายในชั้นเรียน

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาหลังจากการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับไอซีเอ็มดีเพื่อการพัฒนาศิลปะการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ในที่นี้ผู้เขียนได้นิยามคำว่า “การเรียนรู้” ไว้ว่าการเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนที่แตกต่างจาก

เดิมตามประสบการณ์ที่เพิ่มพูนขึ้นจากที่ได้รับระหว่างเรียน ผลการวิจัยพบว่า หลังจากผู้เรียนได้รับการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย สามารถแสดงให้เห็นการพัฒนาคุณลักษณะแต่ละด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา รายวิชาการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ หลังได้รับการสอนแบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะของผู้เรียนหลังเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1. ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ 2. ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีวินัย 3. ผู้เรียนพัฒนาด้านการเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม รู้จักตนเอง รู้จักเวลา และรู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคม 4. ผู้เรียนพัฒนาด้านจริยธรรมทางวิชาการ โดยเฉพาะ การอ้างอิงเอกสาร ค้นคว้าในการทำโครงงาน และการเขียนข่าวตามความจริงและเป็นกลาง ซึ่งถือเป็นจริยธรรมทางวิชาการและมารยาททางวิชาการที่ไม่ควรละเลย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักดิ์ศรีในวิชาชีพสื่อสารมวลชน
ด้านความรู้	1. ผู้เรียนพัฒนาองค์ความรู้ในการเขียนข่าว การเขียนโฆษณา และการเขียนสารคดี สามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านคำแนะนำจากการทดลองเขียนจริงของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2. ผู้เรียนพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการเขียนพาดหัวข่าวและเขียนข่าว การเขียนโฆษณา และการเขียนสารคดี 3. ผู้เรียนพัฒนาทักษะการออกแบบและการจัดวางรูปภาพให้สอดคล้องกับเนื้อหา 4. ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจในกระบวนการทำงานสายงานการเขียนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์สามารถบูรณาการความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการต่อยอดเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต 5. ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาการเขียนไปบูรณาการในการเรียนวิชาอื่น ๆ ที่ต้องใช้ทักษะในการเขียน
ด้านทักษะทางปัญญา	1. ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที 2. ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดเชิงประยุกต์จากแนวคิดเชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง 3. ผู้เรียนสามารถพัฒนาการคิดแบบบูรณาการมีความกล้าแสดงออก กล้าทำสิ่งใหม่ ๆ นำไปสู่การคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม 4. ผู้เรียนสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างการเรียนในห้องเรียนการเรียนนอกห้องเรียนและการปฏิบัติงานจริงด้านสื่อสารมวลชน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะของผู้เรียนหลังเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	1. ผู้เรียนมีพัฒนาการทักษะส่วนบุคคล ในทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม ทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตาม และทักษะการบริหารจัดการทั้งด้านบุคคลและเวลา 2. ผู้เรียนมีการพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ผู้เรียนได้รับประโยชน์และวิธีการในการติดต่อประสานงาน โดยเฉพาะการติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ 3. ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารได้อย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิและการนำเสนอโครงการสู่สาธารณชน ด้วยการสร้างเว็บไซต์ของตัวเอง

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษาค้นพบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งแยกตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จากผลการศึกษาที่ผู้วิจัยได้นำแนวคิด 8 ขั้นตอนในการเรียนแบบโครงงานร่วมกับโซเซียลมีเดียมาเป็นกรอบแนวคิดและปรากฏผลเชิงคุณภาพที่น่าพึงพอใจ นั้นผู้ศึกษาค้นพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนแบบโครงงานเป็นรูปแบบการเรียนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติตามความสนใจของผู้เรียนและมีการนำเทคโนโลยีอย่าง “โซเซียลมีเดีย” เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่เริ่มการเตรียมความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนเลือกปัญหาที่จะศึกษาโดยมีผู้สอนเป็นผู้จุดประกายและให้คำปรึกษา ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันวางแผนการทำโครงงานในรูปแบบของแผนปฏิบัติการหรือเค้าโครงโครงการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขตการศึกษา และวิธีการศึกษา ศึกษาหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ลงมือปฏิบัติตามแผน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม เขียนรายงาน เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน และประเมินโครงงาน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนผู้เรียนสามารถเลือกใช้โซเซียลมีเดียที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนในยุคใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2555, น.15) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ผู้สอนไม่ได้บอก นักเรียนต้องเรียนเอง หรือพูดใหม่ว่าครูต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือทำแล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง”

ส่วนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาพบว่าเหมาะสมกับแบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดีย คือการวัดและประเมินผลที่ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนจากการวัดและประเมินผลเฉพาะผลลัพธ์ของการเรียนรู้เป็นการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับเนื้อหาความรู้ที่ต้องครอบคลุมทั้งด้านสมรรถนะ (Competency) และเจตคติ (Attitude) และต้องเป็นการประเมินผลที่ต่อเนื่อง (Continuous Assessment) ซึ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียนรู้ (Summative Evaluation) เพื่อให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน และนำไปสู่การปรับปรุงข้อบกพร่องของการ

เรียนรู้ได้ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลที่ต่อเนื่องของพัฒนาการของผู้เรียนอาจมีหลายชนิด เช่น แบบทดสอบความก้าวหน้า (Progress Test) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ทดสอบความรู้เดิมเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หรือแบบประเมินตนเอง (Self-Assessment Test) ที่เป็นเครื่องมือสำหรับใช้วัดความสามารถตนเอง เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาตนเอง ซึ่งจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเองเป็นต้นนอกจากนี้การวัดและประเมินผลข้างต้นยังเป็นการวัดผลตามสภาพจริง ซึ่งข้อดีคือ วัดได้ตรงความเป็นจริง สิ่งที่ได้วัดได้นั้นเป็นข้อมูล เป็นการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งความสามารถทางความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติและคุณลักษณะทางจิตใจ มีความคลาดเคลื่อนผิดพลาดน้อยที่สุดไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใดความสามารถได้คะแนนสูง ตัดความผิดพลาดที่ผู้มีความสามารถสูงกลับได้คะแนนน้อย รวมถึงสามารถเลือกสรร คิดค้น เครื่องมือและเทคนิคการวัดผลที่เป็นพฤติกรรมที่แท้จริงที่แสดงออกซึ่งความสามารถของผู้เรียน (Ability to Do) ซึ่งอาจได้จากการสังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบจากปฏิบัติภาระงานที่จัดให้ปฏิบัติ สังเกตจากร่องรอยหลักฐานผลการปฏิบัติภาระงานของผู้เรียน (วิจารณ์ พานิช, 2555)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากผลสัมฤทธิ์ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์จากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับไอซีเอ็มดีในภาพรวมพบว่าเป็นคุณลักษณะที่ผู้เรียนในสังคมสมัยใหม่ควรมีซึ่งเป็นทักษะของศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555) ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ความสามารถพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความสามารถด้านการปรับตัวและการตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความสามารถด้านทักษะการแก้ปัญหาที่ไม่เคยเผชิญมาก่อน ความสามารถด้านการบริหารจัดการตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความสามารถด้านการตระหนักรู้เชิงสังคม

ความสามารถที่จะช่วยให้การประสานกับภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการตัดสินใจที่แสดงถึงความรับผิดชอบ ความสามารถด้านทักษะการสืบค้นข้อมูลและการสื่อสารขั้นสูง ความรู้เรื่องการเมืองที่มีสำนึกสาธารณะ ความสามารถด้านการคิดเชิงวิพากย์ความคิดเชิงนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การประเมินการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐานควรเน้นประเมินจากสมรรถนะการปฏิบัติงาน ต้องมีความยืดหยุ่น มักไม่เป็นทางการ ใช้วิธีการที่หลากหลาย ใช้การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน เช่น ผลย้อนกลับจากเพื่อน ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญในสายงานนั้น ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการประเมินการเรียนแบบโครงงานจำเป็นต้องวัดทั้งความรู้ความเข้าใจมาตรฐานตามหลักสูตรและทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21
2. การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นฐานจำเป็นอย่างไรที่ผู้สอนจะต้องนำเอาวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดความสำเร็จ นอกเหนือจากเนื้อหาวิชาการ ผู้สอนควรปรับบทบาทของตนเองจากผู้สอนมาเป็นผู้ชี้แนะหรือผู้จัดประสบการณ์ด้านการเรียนรู้ มากกว่าการสอนโดยตรงที่ต้องพึ่งพาตำรา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานในรายวิชาอื่น ๆ ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติงานจริง เช่น รายวิชาการพูดทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ รายวิชาเทคนิคบรรณาธิการกิจ เป็นต้น

วรพงศ์ ไชยฤกษ์. (2563). การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับโซเซียลมีเดียกับการพัฒนาศิลปะการเขียน เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต*, 14(1), 109-123.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่กรุณามอบทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- ทิศนา แคมมณี (2547). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, เพียว ยินดีสุข, และ ราชน มีศรี. (2553). *การสอนคิดด้วยโครงงาน : การเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *สื่อสังคม-เครือข่ายสังคม : บทวิทยุรายการ รู้ รัก ภาษาไทย*. สืบค้น 18 กันยายน 2556, จาก <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=4357>
- รุ่งโรจน์ แก้วอุไร, และศรีณยู หมั่นเดช. (2557). 8 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับโซเซียลมีเดียเพื่อ ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21. *วารสารเทคโนโลยีการศึกษาและมีเดียคอนเวอร์เจนซ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*,1(1), 1-17.
- ฤตินันท์ สมุทร์ทัย. (2545). *เอกสารประกอบการสอน กระบวนการวิชา 05540 การวัดและการประเมินผลการศึกษาเบื้องต้น*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่3)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). *การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: สาธะแอนด์ซันพรีนติ้ง.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สมร เจนจิจะ. (2546). *การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. (รายงานผลการวิจัย) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- George Lucas Educational Foundation. (2001). *Project-based learning research*. Retrieved September 20, 2017, from www.edutopia.org
- Railsback, J. (2002). *Project-based instruction: Creating excitement for learning*. Washington, DC: Office of Educational Research and Improvement (ED).
- Thomas, J.W. (2000). *A review of research on project-based learning*. San Rafael, CA: Autodesk.

Translated Thai References

- Dejakup t, P., Yindeesuk, P. & Meesri, R. (2010). *Project Method of Teaching: Integrated Learning*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- Janjija, S. (2003). *Using Form of Project-Based Learning for Art development to use Thai Language of Graduation Program in Teaching Thai Language, Faculty of Education, Chiang Mai University* (Research report). Chiang Mai: Chiang Mai University. [in Thai]
- Kaewurai, R. & Moundet, S (2014). *8 Steps of a Project-Based Learning with Social Media for Enhancing 21st Century Skills. Educational Technology and Media Convergence Thaksin University Journal*,1(1), 1-17. [in Thai]

วรพงศ์ ไชยฤกษ์. (2563). การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับไอซีเอ็มเกี่ยวกับการพัฒนาศิลปะการเขียน เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต*, 14(1), 109-123.

Keamane, T. (2004). *The Science of Teaching*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]

Office of the Royal Society. (2011). *Social Media and Social Networking : Radio Script “Ru Rak*

Pasathai. Retrieved 18 September, 2013, from

<http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=4357>. [in Thai]

Panich, V. (2012). *21st Century Skills: Learning for Life in Our times*. Bangkok: Sodsri-Saridwongso Foundation. [in Thai]

Phukiat, L. (2009). *Project-Based Teaching and Research-Based Teaching*. Bangkok: Saha & Sans printing. [in Thai]

Saiyod, L., & Saiyod, A. (2000). *Educational Research Technique* (3rd ed.). Bangkok: Suweeriyasan. [in Thai]

Samothai, k. (2002). *Basic Concepts in Measurement and Evaluation (Course of 05540’s Handout)*. Chiang Mai: Chiang Mai University. [in Thai]